

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.1	nazwę jednostki
	Gmina Nowiny
1.2	siedzibę jednostki
	Nowiny
1.3	adres jednostki
	26-052 Nowiny , ul. Białe Zagłębie 25
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	<p>Zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty, tworzenia warunków do racjonalnego i harmonijnego rozwoju oraz warunków do pełnego uczestnictwa mieszkańców w życiu wspólnoty. W celu realizacji zadań Gmina tworzy samorządowe jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej zaliczane do sektora finansów publicznych.</p> <p>Wykaz jednostek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy w Nowinach • Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Nowinach • Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach • Zespół Placówek Oświatowych im. Pierwszej Kompanii Kadrowej w Bolechowicach • Szkoła Podstawowa im. Orłąt Lwowskich w Nowinach • Zespół Placówek Integracyjnych w Kowali • Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach • Centrum Usług Wspólnych w Nowinach • Przedszkole Samorządowe im. „Pluszowego Misia” w Nowinach • Żłobek Gminny w Nowinach
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	01.01.2023 – 31.12.2023
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	Sprawozdanie łączne
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

W Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych funkcjonują zasady (polityka rachunkowości) opracowane na podstawie obowiązujących przepisów w tym zakresie. Do celów ewidencyjnych, rozliczeniowych i sprawozdawczych ustala się rok budżetowy – rok kalendarzowy, tj. od 1 stycznia danego roku (początek roku) do 31 grudnia danego roku (koniec roku) jako rok obrotowy. Okresami sprawozdawczymi są poszczególne miesiące w roku obrotowym.

- 1) Aktywa i pasywa wyceniane są przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości, w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości, z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych i rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

- 2) Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjęła następujące ustalenia;

W Urzędzie Gminy:

- Środki trwałe o wartości początkowej poniżej 1000,00 zł zalicza się bezpośrednio w koszty.
- Składniki majątku o wartości początkowej poniżej 1 000,00 zł do 10 000,00 zł zalicza się do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych i wprowadza się do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych i wprowadza się do ewidencji bilansowej tych aktywów. O tego rodzaju składników majątku jednostka dokonuje jednorazowych odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych w miesiącu przyjęcia do używania.
- Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, umarza się również;
 - a) - odzież i umundurowanie;
 - b) - meble i dywany;
- środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 10 000,00 zł jednostki wprowadzają do ewidencji bilansowej tych aktywów i dokonuje od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych (za wyjątkiem gruntów). Odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych dokonuje się według stawek określonych w ustawie z dnia 15 lutego 1992r. o podatku od osób prawnych. Wartości niematerialne i prawne umarza się wg stawki 20%. Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych rozpoczyna się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania składnika do używania;
- wszystkie nakłady na ulepszenie środków trwałych przekraczające wartość 10 000,00 zł podwyższają wartość początkową tych środków trwałych, a nie przekraczające 10 000,00 zł odnoszone są w koszty bieżącego okresu jak koszty remontu.
- Materiały objęte są ewidencją ilościowo-wartościową i wycenia się je według cen zakupu, przy zastosowaniu metody FIFO do wyceny zapasu.

W GOPS obowiązują te same zasady, a także jeżeli cena nabycia przekracza 400 zł, jednocześnie wprowadza się składnik do ewidencji pozostałych środków trwałych;

Podobnie w ZGKiM obowiązują zasady takie jak w Urzędzie Gminy, z jednym wyjątkiem, iż wartości niematerialne i prawne umarza się wg stawki 30%.

W pozostałych jednostkach:

- Środki trwałe o wartości początkowej od 350,00 zł do 10 000,00 zł, zalicza się do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych i wprowadza się do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych i wprowadza się do ewidencji bilansowej tych aktywów. Od tego rodzaju składników majątku jednostka dokonuje jednorazowych odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych w miesiącu przyjęcia do używania.
- Pozostałe zasady przyjęto takie jak w Urzędzie Gminy.

5.	inne informacje
	Nie dotyczy
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	Tabela 1.1
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	Nie dotyczy
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Nie dotyczy
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczystie
	Tabela 1.2.
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	Tabela 1.3.
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	40 szt x 100,00 zł, 4 000,00 zł
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Tabela 1.4.
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Nie dotyczy
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	Kredyt – 6 513 976,03 zł
b)	powyżej 3 do 5 lat
	Kredyt – 6 096 000,00 zł
c)	powyżej 5 lat
	Kredyt – 9 580 432,00 zł
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Nie dotyczy
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń

	Nie dotyczy
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	1 601 894,22 zł
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	875 739,27 zł
1.16.	inne informacje
	Nie dotyczy
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Nie dotyczy
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	17 188 113,66 zł
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Nie dotyczy
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Nie dotyczy
2.5.	inne informacje
	Nie dotyczy
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki

1.1 . Główne składniki aktywów trwałych

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów trwałych	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4+5+6)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8+9+10)	Wartość początkowa - stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)	Umorzenie - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie umorzenia (14+15+16)	Zwiększenie umorzenia	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (13+17-18)	Wartość netto składników aktywów	
			Aktualizacja	Przychody	przemieszczenie		zbycie	likwidacja	inne				aktualizacja	amortyzacja za rok obrotowy	inne				stan na początek roku obrotowego (3-13)	stan na koniec roku obrotowego (12-19)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE	917 606,51	0,00	150 444,22	0,00	150 444,22	0,00	17 411,51	0,00	17 411,51	1 050 639,22	805 572,20	0,00	123 838,22	0,00	123 838,22	17 411,51	911 998,91	112 034,31	138 640,31
2.	ŚRODKI TRWAŁE	185 977 248,66	339 056,23	23 866 169,63	110 417,30	24 315 643,16	147 498,00	1 617 001,03	1 340 351,46	3 104 850,49	207 188 041,33	74 826 825,69	0,00	7 561 813,94	0,00	7 561 813,94	1 080 060,24	81 308 579,39	111 150 422,97	125 879 461,94
1)	Grunty	8 666 619,68	339 056,23	651 969,00	0,00	991 025,23	0,00	0,00	377 883,14	377 883,14	9 279 761,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 666 619,68	9 279 761,77
2)	Budynki i lokale	74 923 099,40	0,00	326 258,65	0,00	326 258,65	0,00	0,00	0,00	0,00	75 249 358,05	25 909 223,49	0,00	1 827 726,93	0,00	1 827 726,93	0,00	27 736 950,42	49 013 875,91	47 512 407,63
3)	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	81 615 535,81	0,00	20 538 090,58	73 111,41	20 611 201,99	0,00	1 502 839,87	644 051,03	2 146 890,90	100 079 846,90	33 430 397,79	0,00	3 372 922,76	0,00	3 372 922,76	612 481,96	36 190 838,59	48 185 138,02	63 889 008,31
4)	Kotły i maszyny energetyczne	3 378 034,28	0,00	144 427,21	0,00	144 427,21	0,00	0,00	0,00	0,00	3 522 461,49	1 148 237,42	0,00	218 503,82	0,00	218 503,82	0,00	1 366 741,24	2 229 796,86	2 155 720,25
5)	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	3 225 910,39	0,00	336 558,86	0,00	336 558,86	0,00	8 022,20	469,00	8 491,20	3 553 978,05	2 710 633,10	0,00	495 087,23	0,00	495 087,23	8 491,20	3 197 229,13	515 277,29	356 748,92
6)	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	610 867,30	0,00	87 533,40	0,00	87 533,40	0,00	0,00	0,00	0,00	698 400,70	477 736,05	0,00	50 444,29	0,00	50 444,29	0,00	528 180,34	133 131,25	170 220,36
7)	Urządzenia techniczne	4 646 921,68	0,00	327 004,88	0,00	327 004,88	0,00	1 805,60	0,00	1 805,60	4 972 120,96	3 497 632,92	0,00	231 442,76	0,00	231 442,76	1 805,60	3 727 270,08	1 149 288,76	1 244 850,88
8)	Środki transportu	1 176 690,61	0,00	845,00	0,00	845,00	147 498,00	1 782,05	0,00	149 280,05	1 028 255,56	601 352,71	0,00	116 346,84	0,00	116 346,84	149 280,05	568 419,50	575 337,90	459 836,06
9)	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	7 733 569,51	0,00	1 453 482,05	37 305,89	1 490 787,94	0,00	102 551,31	317 948,29	420 499,60	8 803 857,85	7 051 612,21	0,00	1 249 339,31	0,00	1 249 339,31	308 001,43	7 992 950,09	681 957,30	810 907,76
3.	Pozostałe środki trwałe (konto 013)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Zbiory biblioteczne (014)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM:		186 894 855,17	339 056,23	24 016 613,85	110 417,30	24 466 087,38	147 498,00	1 634 412,54	1 340 351,46	3 122 262,00	208 238 680,55	75 632 397,89	0,00	7 685 652,16	0,00	7 685 652,16	1 097 471,75	82 220 578,30	111 262 457,28	126 018 102,25

1.2. Grunty w wieczystym użytkowaniu stan na 31.12.2023 r.

Lp.	Treść (nr działki, nazwa)	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (4+5-6)
				zwiększenie	zmniejszenie	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	767/15	Powierzchnia (m ²)	2055	0	0	2055
		Wartość (zł)	21 413,00	0	0	21 413,00
2.	767/17	Powierzchnia (m ²)	620	0	0	620
		Wartość (zł)	5 972,00	0	0	5 972,00
3.	706/14	Powierzchnia (m ²)	1900	0	0	1900
		Wartość (zł)	4 221,00	0	0	4 221,00
4.	706/17	Powierzchnia (m ²)	13000	0	0	13000
		Wartość (zł)	27 430,00	0	0	27 430,00
5.	706/21	Powierzchnia (m ²)	19000	0	0	19000
		Wartość (zł)	40 090,00	0	0	40 090,00
6.	72/149	Powierzchnia (m ²)	234	0	0	234
		Wartość (zł)	1 846,89	0	0	1 846,89
7.	72/150	Powierzchnia (m ²)	85	0	0	85
		Wartość (zł)	670,88	0	0	670,88
8.	72/151	Powierzchnia (m ²)	218	0	0	218
		Wartość (zł)	1 720,61	0	0	1 720,61
9.	72/152	Powierzchnia (m ²)	48	0	0	48
		Wartość (zł)	378,85	0	0	378,85
10.	72/153	Powierzchnia (m ²)	23	0	0	23
		Wartość (zł)	181,53	0	0	181,53
11.	72/154	Powierzchnia (m ²)	2149	0	0	2149
		Wartość (zł)	16 961,40	0	0	16 961,40
12.	72/155	Powierzchnia (m ²)	5309	0	0	5309
		Wartość (zł)	41 902,31	0	0	41 902,31

13.	72/156	Powierzchnia (m²)	1682	0	0	1682
		Wartość (zł)	13 275,51	0	0	13 275,51
14.	72/157	Powierzchnia (m²)	5523	0	0	5523
		Wartość (zł)	43 591,34	0	0	43 591,34
15.	72/158	Powierzchnia (m²)	440	0	0	440
		Wartość (zł)	3 472,78	0	0	3 472,78
16.	72/159	Powierzchnia (m²)	14904	0	0	14904
		Wartość (zł)	117 632,70	0	0	117 632,70
17.	35/386	Powierzchnia (m²)	2371	0	0	2371
		Wartość (zł)	82 985,00	0	0	82 985,00
18.	607/12	Powierzchnia (m²)	0	4497	0	4497
		Wartość (zł)	0	17 493,00	0	17 493,00
19.	533/201	Powierzchnia (m²)	0	960	0	960
		Wartość (zł)	0,00	73 100,00	0	73 100,00
SUMA		Powierzchnia (m²)	69561	5457	0	75018
		Wartość (zł)	423 745,80	90 593,00	0	514 338,80

1.3. Środki trwałe nieamortyzowane lub nieumarzane.

Lp.	Grupa według KŚT	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)
			zwiększenia	zmniejszenia	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	487	18 527,41	11 309,12	0,00	29 836,53

1.4. Stan odpisów aktualizujących
wartość należności.

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązane	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	należności z tyt. podatków i opłat	577 730,33	258 474,39	0,00	0,00	836 204,72
2.	należności z tyt. mienia gminy	161 916,21	0,00	0,00	13 414,54	148 501,67
3.	odsetki	267 651,75	103 222,22	0,00	0,00	370 873,97
4.	Lokale komunalne	383 544,64	29 340,16	0,00	7 823,41	405 061,39
5.	Lokale socjalne	439 623,23	23 050,61	0,00	9 457,98	453 215,86
6.	Mieszkania własnościowe	9 894,21	0,00	0,00	0,00	9 894,21
7.	Odbiorcy ciepła	0,00	50,63	0,00	50,63	0,00
8.	Wspólnoty mieszkaniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	pozostałe	2 560 784,79	14 863,83	0,00	7 000,00	2 568 648,62